

Quan Martin Schulz s'apropava al micròfon per anunciar la seva sortida de Brussel·les el dijous 24 de novembre, els seus gestos mostraven un home convençut i resolut. Part dedins, però, semblava haver-hi malenconia. Li faltava l'aire quan parlava, com si aquest comiat fos la decisió més difícil de la seva vida. Llavors, va respirar profundament i va dir: "No ha estat una decisió gens fàcil."

Tot i que al món de la política trobem frases amb segones intencions, aquesta vegada desprenia honestedat. La devoció de Schulz per Europa és indiscutible; encara que en les últimes setmanes semblés que la seva principal preocupació fos mantenir la seva posició com a president del Parlament Europeu.

Schulz va créixer a la zona fronterera entre Alemanya, Bèlgica i els Països Baixos i té parents a tots tres països. De nen escoltava les històries del seu avi quan va haver de lluitar a la Primera Guerra Mundial contra els seus cosins belgues i neerlandesos. En anunciar el seu trasllat a Berlín, va definir la unificació europea com la major fita de la civilització al segle passat. No hi ha gairebé cap polític alemany que hagi fet política a nivell europeu amb tanta passió com Schulz en els últims 22 anys.

La seva partida també podria marcar un nou començament. Per ara, però, el futur polític de Schulz és ben incert. Quan va assumir el càrrec de president del Parlament Europeu, una part del tracte era que havia de deixar el càrrec abans del terme del seu mandat. A Brussel·les s'ha estat debatent sobre si permetre que es quedi en el càrrec, però Schulz creu que ja no té cap opció. Així doncs, va sentir la necessitat d'anunciar la seva partida quan encara semblava que era, en part, voluntària. No obstant això, en aquell moment no estava gaire segur del seu futur polític.

Hi tindrà cabuda?

En les darreres setmanes, el nom de Schulz ha estat suggerit per una sèrie d'alts càrrecs dins del seu Partit Socialdemòcrata (SPD) de centre-esquerra. Hi ha rumors que podria convertir-se en el líder del partit, el seu candidat a canceller o fins i tot ministre d'Afers Exteri-

MÓN

L'home que podria sacsejar la política alemanya

El president del Parlament Europeu, Martin Schulz, ha anunciat el seu salt a la política alemanya. Molts creuen que seria la millor opció dels socialdemòcrates d'esquerra per guanyar l'Angela Merkel, però un amic –el líder de l'SPD Sigmar Gabriel– s'interposa al seu camí. La decisió, a finals de gener.

SCHULZ I LA CANCELLERIA. Després del Parlament Europeu, Martin Schulz voldria aspirar a la cancelleria alemanya, però ha trigat molt a fer pública aquesta voluntat. Ara ho té més difícil.

massa alts, els quals portaven cap a una sobrevaloració de les seves capacitats.

De jove, Schulz jugava en l'equip de futbol del seu poble de Würselen, un suburbi d'Aquisgrà. Va somiar durant anys que algun dia seria jugador professional. Hi jugava bé, però no era res de l'altre món i una lesió al genoll va suposar la fi d'aquell somni. Més tard, va admetre que sobreestimava les seves habilitats com a jugador i que l'objectiu de ser professional no era gens assolible. Aquest va ser un dels motius que el portaren a l'alcoholisme. No obstant això, amb els anys Schulz va anar confiant en les seves possibilitats. Es qüestiona constantment, sobretot ara que se li plantegen un munt d'oportunitats.

Altament qualificat

Schulz està convençut que seria un bon ministre d'Afers Exteriors. Si acaba sent el successor de Steinmeier, seria un dels polítics alemanys més experimentats i qualificats per a la tasca. A més d'entendre perfectament la geopolítica, Schulz coneix personalment molts líders institucionals i funcionaris d'arreu del món. Quant a la política europea, té fins i tot més contactes que la cancellera Merkel. "Quan has estat part d'Europa tants anys com jo, coneixes a tothom", confessà una vegada.

Com a president del Parlament Europeu, Schulz va demostrar les seves aptituds en missions diplomàtiques delicades, com la seva visita al president turc Erdogan al setembre després del cop d'Estat de l'estiu, o la seva visita al president d'Iran, Hassan Rohani, al novembre de 2015 amb l'objectiu "d'intensificar el diàleg" entre la UE i l'Iran uns quants mesos després de signar l'acord nuclear. A més, Schulz parla cinc llengües amb fluïdesa. Els seus assessors creuen que el seu pitjor risc és la tendència cap als comentaris frívols i directes. Qui no el coneix es pot ofendre amb expressions com "cara d'ou", "dormilega" o "imbècil".

A l'estiu hi havia força rumors sobre si Schulz acabaria sent candidat de l'SPD a

la Cancelleria. L'única raó per a aquests rumors va ser el silenci de Gabriel respecte a la seva reelecció. Schulz va començar a autocríticar-se. Sabia que si no es dedicava en cos i ànima a la campanya, els votants se n'adonarien. Al final d'aquest procés, però, Schulz va decidir que es presentaria, sempre que Gabriel li ho demanés. Han passat ja algunes setmanes i sembla que la voluntat de Schulz de presentar-se s'ha transformat en desig.

Un candidat atractiu

Paradoxalment, el fet que molts alemanys no coneguin gaire Schulz podria fer d'ell un candidat atractiu. Després d'onze anys al timó del país, els alemanys estan prou familiaritzats amb la cancellera Merkel. Els votants i els periodistes, d'altra banda, han sigut força crítics amb Gabriel, la qual cosa no és gens positiva. Pot semblar injust, però no seria realista pensar que els votants donarien a Gabriel una segona oportunitat. De Schulz, per contra, pocs alemanys tenen una opinió formada. De fet, una candidatura de Schulz seria força sorprenent.

El paper que tindrà Schulz a Berlín es troba ara en mans d'un home a qui ell considera fermament com un amic. Això no obstant, les seves ambicions es creuen entre elles i posen en perill aquesta amistat. Durant l'estiu acordaren que un dels dos havia de ser el candidat, un jurament pres per dos llops solitaris en el partit que ells mateixos van treure de l'oblit. Fins i tot van identificar les àrees potencials de preocupació en una candidatura de Gabriel i en una altra de Schulz.

Poc després, però, van discrepar sobre les negociacions del CETA, és a dir, el tractat de lliure comerç entre la UE i el Canadà. Schulz feia costat al CETA i es va reunir amb el primer ministre canadenc Justin Trudeau a Ottawa, i va assegurar noves concessions i converses entre tots dos. Va organitzar també una delegació de polítics de l'SPD perquè

ors un cop Frank-Walter Steinmeier –un altre peix gros de l'SPD– deixi aquest càrrec per ser president alemany. L'única manera, però, d'accedir a qualsevol d'aquests llocs és a través d'un vell amic seu, Sigmar Gabriel, qui dirigeix l'SPD i exerceix de ministre d'Economia d'Alemanya. Gabriel encara no s'ha pronunciat, la qual cosa posa a prova aquesta amistat.

És ben segur, però, que Schulz tindrà un lloc garantit com a candidat del partit a les eleccions parlamentàries federals l'any vinent per l'estat de Renània del nord-Westfàlia. A més, aquest canvi portarà un dels polítics alemanys més enèrgics i consagrats de Brussel·les a Berlín, però qui, a la vegada, és força desconegut al seu propi país.

Schulz ha fet un camí molt llarg a nivell personal des d'aquell jove de 24 anys amb greus problemes d'alcohol i tendències suïcides. Durant la rehabilitació, va aprendre que una de les seves debilitats més perilloses era posar-se objectius

→ viatgessin a Canadà i negociessin una concessió addicional abans d'una delicada convenció del partit. Gabriel, però, va sorprendre tothom cancel·lant el viatge a última hora. Aquesta decisió va enfurismar Schulz. “No tornaré a fer res amb Canadà o respecte al CETA”, va dir en aquell moment. Al final va continuar lluitant, però el CETA a l'últim va ser aprovat i les tensions entre els dos candidats van augmentar.

Una rivalitat no desitjada

Tot i que Gabriel celebrava el CETA i altres èxits polítics, les noves enquestes el van deixar tocat emocionalment, ja que suggerien que no tindria cap opció con-

tra Merkel en la cursa per la cancelleria. Alhora, el seu amic Schulz va veure com els seus índex de popularitat es disparaven. Les enquestes, doncs, van suposar un canvi en la seva relació: per una banda van reforçar la convicció que Schulz era el millor candidat; per l'altra, van inculcar la desconfiança en Gabriel.

Si Gabriel creia que podia permetre a Schulz ser candidat i mantenir alhora la seva presidència al partit, s'equivocava. Schulz estaria menys disposat a parlar de la cancelleria si no fos també president del partit. En aquest punt, la rivalitat entre tots dos finalment es va manifestar. A principis d'octubre, *Der Spiegel* va informar que el partit s'estava posici-

onant en contra de Gabriel, mentre que Schulz guanyava suport. Schulz va rebre l'article amb satisfacció, però no es podia dir el mateix de Gabriel.

Fa dos mesos, les esquerdes en la seva amistat van fer-se visibles en públic. Schulz va realitzar una gira per Berlín, corrent d'una aparició pública a una altra. Li va ser atorgat un premi i després va assistir a la presentació d'un llibre: la seva primera biografia.

Gabriel no estava gens content amb l'autopromoció de Schulz. Va començar a trucar-li amb menys freqüència i es va anar fent més sospitós i irritable. “Està duent a terme una campanya en contra meua”, confessà a un dels seus assessors.

AMICS ENFRONTATS. Schulz és un gran amic de Sigmar Gabriel –líder de l'SPD. Ara tots dos voldrien ser candidats a enfrontar-se a Merkel i la relació s'ha refredat.

Schulz també va notar aquest distanciament. “No em vol a Berlín”, va explicar a les seves persones properes.

L'escissió

Les tensions van continuar fins i tot després que Steinmeier fos nomenat a mitjan novembre candidat a president d'Alemanya, un càrrec força simbòlic. Aquell dilluns al matí, Gabriel es mostrava eufòric en una reunió de l'executiva nacional del partit. Schulz també devia estar content; després de tot, el càrrec de ministre d'Afers Exteriors que tant anhelava se li presentà al davant. Schulz, però, no estava per llençar coets. Més tard es va saber per què.

Gabriel va donar a entendre que no sols es presentaria com a candidat per la cancelleria, sinó que també passaria del Ministeri d'Economia al d'Afers Exteriors. La seva lògica era que, en ocupar el càrrec prestigiós de ministre d'Exteriors, augmentaria la seva popularitat. En cas afirmatiu, no quedaria res per a Schulz.

Els dos van fer un nou intent de restaurar la confiança mútua. L'endemà, Schulz va volar de Brussel·les a Berlín, on es va reunir amb Gabriel en un hotel per parlar cara a cara. Així va ser, però la claredat que volia Schulz sobre els càrrecs al ministeri i la cancelleria no es va materialitzar. I pel que sembla, encara no ho ha fet.

Fa dues setmanes, durant una reunió de l'executiva, Gabriel va dir que no hi havia necessitat de precipitar-se. A més, va obligar l'executiva, així com el grup parlamentari de l'SPD, a seguir la seva agenda, la qual data l'elecció del candidat a canceller a finals de gener. El nou ministre d'Afers Exteriors, càrrec que porta a terme l'SPD com a part del seu acord de coalició amb els conservadors de Merkel, tampoc seria nomenat fins llavors.

Gabriel podria ser el candidat

La majoria dels dirigents de l'SPD ara assumeixen que Gabriel es presentarà contra Merkel. Després de mesos de dilacions, pocs creuen que fóra prou irresponsable retirar-se en l'últim moment. Si no tingués la intenció de presentar-se, per què hauria deixat a Schulz en suspens durant tant de temps? L'anunci que la seva dona espera un segon fill li hauria proporcionat l'oportunitat perfecta per rebutjar la candidatura?

Gabriel, però, ara sembla ocupat amb la qüestió de quina és la millor posició per desafiar Merkel. Serà com a vice-president i ministre d'Economia, la seva tasca actual? Només com a líder de l'SPD, la qual cosa li donaria més llibertat per atacar Merkel en la campanya electoral? O com a successor de l'actual ministre Steinmeier? L'esperança és que el minis-

teri li donaria un cert grau de serietat i dignitat. A Alemanya és habitual que els ministres d'Exteriors experimentin un augment en el seu índex de popularitat. L'únic problema, però, és que Gabriel encara no ha demostrat tenir talent per a la diplomàcia. En els seus viatges a l'estranger ha demostrat més aviat una habilitat única per generar titulars polèmics.

Tota una ofensa

Des de la perspectiva de Martin Schulz, seria una ofensa que Gabriel es convertís en canceller. També suposaria la fi d'una amistat que ja anava per arenes movendisses. Algunes fonts de l'SPD confessen que Schulz hauria d'haver-se pronunciat més activament en la cursa per la candidatura. Però no ho va fer, encara que tenia raons per creure en la victòria. Sembla que l'amistat li va impedir fer-ho. És possible que en aquests dies encara s'estigui preguntant si una tal amistat encara existeix.

I si no ho fa? Tindria llavors Schulz motius per desafiar Gabriel i forçar unes eleccions internes? Al capdavall, va ser el mateix Gabriel qui va suggerir en una entrevista amb *Der Spiegel* al maig que als membres del partit se'ls hauria de permetre votar sobre qui volen com a candidat a canceller. ●

Traducció de Xavier Moreno

Avancem junts

Port de Barcelona

Port de Barcelona, el primer *hub* logístic del sud d'Europa.